Redactiunea, Administratiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumără la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 70. Braşov, Vinerĭ, 29 Martie (10 Aprilie) 1896.

Nervositatea privilegiaţilor.

Cu cât se apropie mai tare serbările mileniului, cu atât neliniştea în sinul Maghiarilor cresce. Este o stare de nervositate progresivă, în care se află aşa numitul „element domnitor“.

Simte instinctiv fiă-care dintre patrioţii privilegiaţĭ, că orgoliul „naţiunei alcătuitóre de stat“ a lansat o serbare mare, de-o însemnătate în adevĕr epocală, însĕ fără sĕ fiă pregătită cum se cuvine.

Ungurii învită tótă Europa la mileniul lor, dér au un presimţ, că acéstă Europă, décă va privi mai cu atenţiune la stările adevĕrate din regatul milenar şi nu se va mulţumi numai cu spectacolele, ce se vor produce în Budapesta în iluminaţiă feerică roşiă, albă şi verde, atuncĭ nu va puté, decât sĕ constate tristul adevĕr, că stările din fericita „Hungariă“, aḑĭ „Magyarország“, înótă încă până'n gât în zama medievală şi că aşa ḑisa libertate şi aşa ḑisul constituţionalism nu este în realitate, decât numai o slabă poleială a instituţiunilor întemeiate pe prerogativele şi privilegiile din veacurile trecute.

Natural, că consciinţa despre acéstă insuficienţă a europenismului rassei stăpânitóre maghiare indispune şi întristéză mult inimele patrioţilor, carĭ, drept spuind, ar vré, décă ar puté, sĕ se ia la întrecere cu cele mai culte popóre ale lumei.

Acéstă stare sufletéscă extraordinară, în care se află fruntaşii maghiarĭ, aduce cu sine, că cu cât se apropie mai mult mileniul, cu atât ei vĕd, că le lipsesce mai mult, aci într'o direcţiă, aci într'alta, pentru a atinge măcar închipuirea, ce şi-o fac înşi-şĭ despre mărimea naţiei lor după o miiă de anĭ de esistenţă în Europa.

De aci vin propunerile, carĭ de care mai estra-vagante, ce le fac unii şi alţii dintre corifei, avênd tóte tendinţa de-a fi primite şi resolvate imediat, încă înaintea, orĭ în decursul mileniului.

Dintre tóte neajunsurile, ce le-au observat aleşii naţiunei maghiare acum, când e vorba sĕ se producă înaintea lumei cu neasemĕnatele libertăţĭ, cu carĭ vor sĕ se laude, este fără îndoélă cel mai mare: starea deplorabilă, în care se află cel mai capital drept al cetăţenilor statului ungar, — dreptul lor electoral.

Europa póte face studii deosebite, cum într'un stat ḑis constituţional, ca Ungaria, dreptul electoral a putut sĕ ajungă numai şi numai un mijloc pentru a face posibilă esercitarea de tapt a privilegiilor celor mai abominabile din timpurile feudale. Libertate în adevĕr nu esistă, decât pentru speculanţii modernĭ evreo-maghiarĭ, carĭ esploatéză critica situaţiune financiară a statului în folosul lor.

O vede acésta un Ugron Gábor, o vede şi un Kovacs, când lanséză idei şi propunerĭ pentru introducerea votului universal.

Când veţĭ vedé, că se va uni focul cu apa, polul nordic cu polul sudic, atuncĭ sĕ credeţĭ, că cei ce aḑĭ numai din privilegii trăesc, — cum li-a fost spus'o nu tocmai de mult unul din deputaţii mai deşteptĭ ungurĭ din dietă, — vor prinde dragoste pentru votul universal. Şi cine sĕ-l introducă, rogu-vĕ, pe cale parlamentară, când în dietă numai nemeşii şi advocaţii stăpânesc?

Comedia se va face la mileniu, câtă numai va puté sĕ încapă în cadrul programelor lui Banffy. Ce impórtă dér, décă se fac debuturĭ speciale în acéstă direcţiă de către diverşii corifei ai partidelor maghiare?

Astfel în nobila emulaţiune de bunĭ comedianţĭ vor dobêndi cel puţin atât, că le va trece mai iute mileniul şi pentru acest timp cel puţin nu vor mai observa nimic din miseria milenară, pe care ei, privilegiaţii, o lasă bucuros în grija plebei contribuente.

O propunere pentru sufragiul universal.

O propunere de sensaţiă 'i-s'a făcut ḑilele acestea comitetului administrativ al Budapestei. Propunerea a făcut'o consiliul ministerial în pensiune Petru *Kasics*, cunoscut din conflictul, ce l'a avut ḑilele trecute cu ministrul de honveḑĭ br. Fejérváry.

Kasics în numele sĕu şi al mai multor membri din comitetul administrativ propune, ca congregaţia Budapestei sĕ facă paşĭ pentru *introducerea sufragiului universal cu vot secret* atât faţă de alegerile de deputaţĭ dietalĭ, cât şi faţă de alegerile comunale. In acest scop: 1) sĕ se adreseze cu o petiţiă către dietă şi guvern; 2) sĕ céră dela tóte congregaţiunile comitatelor sĕ sprijinéscă acéstă propunere; 3) La cas, décă legea privitóre la administraţia Budapestei ar fi supusă revisuirei mai curênd, decât reforma electorală, atuncĭ sĕ se céră dela guvern, ca sufragiul universal cu vot secret sĕ se introducă faţă de Budapesta încă de odată cu revisuirea acelei legĭ.

Propunerea lui Kasics sfîrşesce cu cuvintele: „In numele aceluia, care cu două mii de anĭ înainte a murit pentru întréga omenime şi care n'a făcut deosebire între om şi om, cerem, pretindem, ca sĕ 'i-se dea poporului dreptul sĕu“.

Motivarea acestei propunerĭ îşĭ are părţile sale de interes. Reasumăm aci câte-va puncte mai remarcabile:

Unul dintre resultatele luptelor purtate decenii întregĭ pentru introducerea poporului în drepturile constituţionale este articulul de lege 5 din 1848 privitor la alegerile de deputaţĭ pe basa *representanţe poporului*. In introducerea acelui articul de lege însĕ se spune apriat, că regularea alegerei pe basa representanţei poporului este numai *provisoriă*, va sĕ ḑică legislaţiunea de atuncĭ (1848) n'a privit *censul electoral* ca definitiv, deóre-ce el nu esprimă deplin înaltul principiu al representanţei poporului.

Dela aducerea acelei legĭ au trecut 48 de anĭ şi poporul nicĭ aḑĭ n'are drept şi influinţă asupra conducerei afacerilor publice. Classa mijlociă a păşit în locul nobilimei privilegiate şi a luat ea dominaţiunea, dér şi-a uitat de sutele de mii şi de miliónele poporului muncitor, care a luptat şi a vĕrsat sânge pentru libertate.

La 1848 Petöfi a ḑis: „Patriă este numai acolo, unde sunt şi drepturĭ, — şi poporul n'are drepturĭ“. Durere, în 1896 încă tot acolo stâm, unde am stat şi cu 48 de anĭ înainte, că „poporul n'are drepturĭ“ şi ast-fel n'are nicĭ patriă. Cu tóte acestea 'i-se cere, că acéstă patriă, în care 'i-se denégă dreptul înăscut, nu numai s'o iubéscă, ci s'o şi apere cu sângele sĕu. E înjurat ca reu patriot, când îşĭ pretinde drepturile sale. 'I-se cere iubire de patriă, patriotism, când e eschis dela binefacerile constituţiei şi e pus înafară de lege, când e tractat ca şi o vită, décă cutéză a-şĭ esprima o părere şi a se folosi de dreptul de întrunire, ba chiar şi numai, décă cutéză a ceti o fóiă, ce nu-i place guvernului.

După recensemêntul din 1890, în Ungaria — fără Croaţia — sunt patru milióne şi 20,000 bărbaţĭ trecuţĭ de 20 de anĭ, pe când după datele oficiale din 1894 numai 870,000 au drept de alegere. Va sĕ ḑică 3 milióne şi 170 mii, adecă *mai bine cu trei din patru părţĭ ai cetăţenilor acestei patrii sunt despoiaţĭ de cel mai principal drept constituţional al lor* şi 870 mii de ómenĭ privilegiaţĭ aleg pe deputaţii acestora. Din fiă-care miă de cetăţenĭ trecuţĭ de 20 de anĭ numai 215 au drept de alegere, ceilalţĭ 785 sunt lipsiţĭ de acest drept. Faptul acesta în sine e o dovadă, că actuala cameră a deputaţilor nu representă voinţa poporului unguresc, ci nu-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dela Societatea geografică română.

Dare de sémă anuală a secretarului general *George I. Lahovari* în şedinţa dela 2 (14) Martie 1896.

II.

Acum vĕ cer voie a vĕ întreţiné câte-va minute despre activitatea societăţilor străine şi despre esplorările întreprinse în ţĕrĭ depărtate şi necunoscute. Şi aci găsim, spre onórea ţĕrei, Românĭ la lucru alăturea cu cei mai îndrăsneţĭ călĕtorĭ în regiunĭ aprópe inesplorate încă.

Aşa, în şedinţa societăţei geografice din Bruxelles, din 20 Decemvre anul trecut, D-l Fernand Gănescu a ţinut o conferinţă asupra ultimului resbel chino-japonez. Se scie, că d-l Fernand Gănescu este fiiul repausatului nostru compatriot Grigory Gănescu, care a veţuit mult timp în Paris, şi în cele din urmă devenise chiar cetăţén francez. D-l Fernand Gănescu, ca corespondent al ḑiarului francez *„Le Figaro“*, a urmat în suita mareşalului japonez Yama, tot resbelul până în cele mai departe provincii ale imperiului chinez, provincii necunoscute până atuncĭ europenilor. D-l conferenţiar a făcut un tablou îngrozitor de cruḑimea barbară a Chinezilor faţă cu inimicii lor.

Astfel, când trupele japoneze au întrat în Port-Arthur, au găsit mulţime de compatrioţĭ de ai lor ţintuiţĭ şi restigniţĭ pe zidurĭ, alţii cu intestinele scóse şi înlocuite cu pietri; acésta a făcut pe Japonezĭ sĕ esercite la rêndul lor, contra inamicului, nisce represalii sângeróse.

D-l Gănescu a făcut în urmă o paralelă între poporul chinez şi cel japonez, şi a arătat superioritatea acestui din urmă asupra celui d'intâiŭ. In China, imperiu de 400 milióne locuitorĭ, jumĕtate cel puţin din populaţiă ignoréză chiar astăḑĭ, că a fost un resbel între China şi Japonia, ér cealaltă jumĕtate este firm încredinţată, Chinezii au nimicit cu desĕvêrşire pe Japonezĭ.

In Japonia, d'impotrivă, situaţia este cu totul alta, ţinută în curent ḑi cu ḑi de cele ce se petreceau, forţĭ de succesele şi de victoriile lor, cei 37 milióne de locuitorĭ aclamă cu entusiasm şi patriotism pe împĕrat şi pe armata lor victoriósă.

Terminând, d-l Gănescu conchide, că Europa nu are a-se teme multă vreme de o invasiune *galbenă*, dér nu este tot aşa cu elementul japonez, care póte deveni un rival primejdios pentru pieţele comerciale europene prin o concurenţă comercială şi industrială, la care trebue sĕ ne aşteptăm pentru un timp mai mult séu mai puţin depărtat.

Conferenţa d-lui Gănescu a fost viu aplaudată de auditor.

Alţĭ doi Românĭ au întreprins în tómna trecută o călĕtorie îndrăsnéţă în partea Nord-orientală a Africei, la Sudul Abissiniei, în ţéra Somalĭ, aceste părţĭ puţin cunoscute şi puţin esplorate ale negrului continent; aceştĭ esploratorĭ noi, sunt: D-l Dimitrie Ghica din Comanescĭ şi fiiul D-sale, sub-locotenentul Nicolae Ghica. In luna Octomvre din anul trecut, subsemnatul primea cea d'intâiŭ scrisóre a esploratorilor noştri, datată din Aden, 16 Octomvre. La acea epocă d-nii Ghica se pregăteau a trece pe cóstele Africei, la Berbera, unde o caravana de 72 de cămilĭ şi 60 ómenĭ armaţĭ cu puscĭ moderne îi aşteptau spre a 'i însoţĭ în părţile încă inesplorate la Sudul Abissiniei, între rîurile Shabli şi Iuba în ţéra Somali. Mulţumită amabilităţei guvernorului englez din Aden, generalul Cunningham, d-nii Ghica au fost aşteptaţĭ în palatul guvernorului şi li-s'a pus la disposiţiă vaporul staţionar al guvernului englez pentru transportarea lor la Berbera.

De atuncĭ D-nii Ghica au urmat călĕtoria D-lor de explorare şi de vênătóre în interiorul ţĕrei şi când au avut ocasiunĭ sigure n'au lipsit a scrie familiei şi amicilor pentru a'i ţiné în curent aprópe ḑi cu ḑi de întêmplările acestei frumóse, dér hasardóse călĕtorii.

Extracte din aceste scrisorĭ s'au publicat în jurnalele nóstre din Bucurescĭ şi

mai interesele unei minorităţi privilegiate. O minoritate de 870 mii poruncesce unei naţiuni de 16 milióne.

(Va urma.)

Servilism milenar.

Ca întotdéuna, aşa şi acuma, episcopul Ioan Szabó s'a arătat cel mai gata spre servire când e vorba de-a umbla în voia şi de-a împlini dorinţele Ungurilor dela putere. Şi din incidentul mileniului el a fost cel dintâiŭ, care a eşit cu două circulare pentru a face propagandă în favorul serbărilor.

In circulara primă dispune, ca în 10 Maiŭ sĕ se celebreze în tóte bisericele „s. liturgiă de mulţămită“, după cum s'a decis şi în conferenţa episcopilor catolicĭ din Februarie a. c. In acéstă circulară nu vorbesce, decât de simţeminte „patriotice“ şi de serbărĭ de bucuriă, la carĭ „e natural, ca şi biserica sĕ ia parte“.

Cealaltă circulară, ce se referă la „serbările scolastice“ ordonate de guvern şi de inspectorii sĕi scolarĭ, este un *non plus ultra,* al servilismului, ce-l desfăşură acest prelat faţă cu stăpânirea. Ca curiositate reproducem în întregul sĕu acéstă circulară, ca sĕ se vadă, cu câtă minuţiositate se îngrijesce episcopul Gherlei, ca — drept mulţumire pentru nesfîrşitele prigonirĭ şi şicane, la carĭ sunt espuse din partea maghiarisatorilor violenţĭ — scólele confesionale române din diecesa sa sĕ serbeze împreună cu asupritorii lor.

Nimic nu caracteriséză mai mult acel scârbos şi deplorabil servilism, decât pasagiul, unde se ḑice: „se observéză, că cântările şi declamaţiunile *au sĕ fiă de cuprins patriotic*“. Ce va sĕ ḑică asta, nu mai e de lipsă sĕ spunem. Sperăm însĕ firm, că nu se vor afla în diecesa Gherlei directorĭ şi dascălĭ românĭ, carĭ se se însufleţéscă pentru acest fel de „patriotism“, comandat dela Budapesta, ce nu se sfiesce a-l propaga prin circularele sale episcopul Szabó.

Étă circulara despre care vorbim:

Reverendisimilor în Christos Fraţĭ Vicarĭ Foranei, Archidiaconĭ şi Mult-Onoraţilor Fraţĭ Protopopĭ şi Preoţĭ!

Planul festivităţilor referitóre la sustarea milenară a statului ungar comunicat de Escelenţa sa ministrul preşedinte şi luat preagraţios spre sciinţă şi de Majestatea Sa Preagraţiosul nostru Domn şi Rege Apostolic înaltul cor episcopesc al Ungariei în conferinţa ţinută la 27 Februarie a. c. din partea sa încă în genere luându-l spre cunoscinţă; în urmarea acestui plan cu privire la scólele catolice în deosebĭ a hotărît, că acele scóle festivităţile sale milenare se le ţină în 17 Maiŭ a. c. — Drept aceea am aflat de bine a dispune, că în 17 Maiŭ a. c. st. n. în bisericĭ sĕ se ţină serviciu divin de mulţămită, cântându-se la capĕtul s. liturgii doxologia şi ecteniele îndatinate dela lithia. La acest serviciŭ sacru va lua parte tinerimea scolară în corpore sub conducerea învĕţătorului mergĕnd dela scólă. După s. liturgiă reîntorcĕndu-se tinerimea scolară érăşĭ în corpore sub conducerea învĕţătorului la scólă, care din acéstă ocasiune va fi a-se decora în mod corĕspunḑĕtor, sĕ se ţină serbarea scolastică, în privinţa căreia vor servi de îndreptar următórele:

Promiţĕndu-se rogaţiune pentru ajutorul lui Dumneḑeu directorul scolar va ţiné o vorbire acomodată despre însemnătatea serbărei milenare, apoi

Va urma o cântare din partea tinerimei scolastice.

După acésta învĕţătorul va ţiné o disertaţiune referitóre la constituirea, desvoltarea şi întărirea statului ungar.

Urméză altă cântare a tinerimei.

Apoi o declamaţiune.

După aceea unul dintre scolarĭ va face o schiţă geografică a confinielor şi teritoriului Ungariei.

Urmeză apoi o declamaţiune rostită prin cutare scolar.

După aceea doi dintre scolarĭ pe rĕnd vor propune pe scurt episode mai însemnate din istoria Ungariei precum d. e. despre s. Ştefan, s. Laldislau, Ludovic cel mare, Mathia, Ioan Huniadi.

După acésta va urma érăşĭ o declamatiune şi apoi o cântare.

In urmă directorul séu eventual învĕţătorul va rosti cuvinte însufleţitóre către tinerime şi apoi se va termina serbarea cu darea de mulţămită lui Dumneḑeu prin o rugăciune séu cântare bisericéscă. *Se observéză, că cântările şi declamaţiunile au se fiă de cuprins patriotic.*

La acéstă serbare sĕ se invite autorităţile scolare şi oficiolatele locale, onoratorii şi părinţii pruncilor.

In aceeaşĭ ḑi sub conducerea învĕţătorului vor face escursiune la câmp petrecĕnd după impregiurărĭ cu cântărĭ, jocurĭ acomodate tinerimei scolare şi esercițiĭ gimnastice.

In cas de timp nefavoritor escursiunea se va puté ţiné în altă ḑi acomodată.

Din şedinţa consistorială ţinută în Gherla la 24 Martie 1896.

Ioan Szabó m. p.
Episcopul Gherlei.

Paralel cu circularele episcopului Szabó merg circularele inspectorului de scóle unguresc din Zelau *Petri,* un Român renegat, pe al căruia moş l'a chiămat *Petrişor*, ér pe tatăl sĕu Petricaş din T.-Sarvad.

*

Inspectorul şcolar r. ung. dela Zelau, Dr. Petri Mor, *id est* Dr. Petri Moritz, a slobodit încă pela 16 Martie o straşnică circulară către tóte direcţiunile şi senatele şcólelor poporale confesionale din cercul sĕu.

In circulară, după-ce face cunoscut ordinul ministrului Wlassics de-a se serba ḑiua de 9 Maiŭ în tóte şcólele poporale în amintirea mileniului, cerĕnd ca serbarea sĕ fiă cât mai succésă, mai adauge, că în decursul anului 1896, afară de vacanţele obicĭnuite, se mai pot da *încă şépte ḑile vacanţă şcolară,* ce vor avea sĕ stea în legătură cu deosebitele serbărĭ în onórea mileniului. Unde într'o comună sunt mai multe şcóle, serbarea s'o facă pe cât e cu putinţă tóte împreună. Intru cât în comună s'ar arangia din partea autorităţilor, orĭ a fruntaşilor societăţii serbărĭ în onórea mileniului, tinerimei şcolare sĕ 'i-se facă posibilă participarea la acele serbărĭ şi sĕ fiă îndemnată a lua parte la ele.

In fine apeléză şi conjură pe toţĭ factorii învĕţămĕntului poporal, fără deosebire de confesiune şi naţionalitate, ca dându-şĭ mâna în cestiunea acésta, sĕ facă tot ce numai pot pentru mărirea serbărei milenare.

SCIRILE ḐILEI.

— 28 Martie.

La Jubileul României-June“. Din incidentul aniversării de 25 de anĭ a „României-June“, foştii membri ai acestei societăţĭ academice, aflătorĭ în Braşov, i-au adresat prin telegraf următórea felicitare:

Presidentului Societăţii Academice
„România-Jună“
VIENA.
IX Lazarethgasse 26.

Aniversarea „României June“, la al căreia sîn ne-am încălḑit odinióră şi noi, cultivând a neamului iubire, ne umple de mândriă şi de speranţă. Cu dragoste frăţéscă salutăm noi membrii vechĭ pe colegii noştri de aḑĭ din societate, dorind ca la jubileul de cincĭ-ḑecĭ de anĭ al „României-June“ sĕ ne fiă dat, şi celor bĕtrânĭ şi celor tinerĭ, a vedé încununate cu cel mai deplin succes nobilele aspiraţiunĭ de cultură şi de progres naţional ale acestei Reuniunĭ academice. Trăiască „România-Jună“!

Dr. A. Mureşianu, T. Nica, Valerie Bologa, Dr. G. Baiulescu, Virgil Oniţiu, Vasile Voina, Lazar Nastasi, Ip. Ilasievicĭ, Andr. Bârseanu, I. C. Panţu, Dionisie Făgărăşianu, Paul Budiu, George Chelariu, Ioan Socaciu, Pompilie Dan, Ioan Clinciu.

—o—

Sĕrbătorĭ nouĕ oficiale. Ministrul unguresc de justiţiă a ordonat ca ḑiua de 10 Maiŭ (care ḑi este privită ca ḑiuă, în care ţéra a fost luată în posisiune acum o miiă de anĭ) şi ḑiua de 8 Iunie (ca ḑi a încoronărei regelui actual) sĕ fiă ţinute ca sĕrbătorĭ de către tóte oficiele de stat ale ţĕrei. La cas, când pe vr'una din aceste ḑile ar fi puse înfăţişerĭ la tribunale etc., aceste sunt a se pune pe altă ḑĭ, cererĭ de împrotocolare însĕ se vor primi şi în ḑilele amintite.

—o—

Serbarea „Junilor“, pe lângă tot timpul nefavorabil, căcĭ era rece ca şi iérna a succes şi de astă-dată fórte bine. Erĭ, la re'utórcerea dintre „Petri“, Junii au defilat în „Gróver“ printre miile de cetăţenĭ de tóte classele şi de tóte limbile în cea mai frumósă ordine, fiind întîmpinaţĭ, ca de obiceiŭ, de musică militară. In frunte, după „Sfînta Surlă“, au venit „Junii tinerĭ“ apoi „Junii bĕtrânĭ“ după ei „Curcanii“ şi la urmă „Junii albĭ“, toţĭ călărĭ pe cai decoraţĭ cu pantlici şi verdéţă. Cu deosebire bună impresiune au făcut „Curcanii“ şi mai ales „Junii albĭ“, toţĭ voinicĭ şi bine făcuţĭ, cărora în frumósele lor costume naţionale le stetea atât de bine. „Junii“ au fost mai mulţĭ ca în anul trecut, cortegiul trăsurilor însĕ din causa timpului nefavorabil a fost cevaşĭ mai puţin numĕros ca altă-dată.

—o—

Alegere de deputat în cercul *Tecei,* devenit vacant prin mórtea deputatului br. Kemény, se va face la 22 Aprilie n. c.

—o—

Darurile prinţului Bulgariei. Prinţul Ferdinand al Bulgariei a dăruit Sultanului chipul sĕu, al soţiei sale şi al prinţului Boris în pervase scumpe. Tot odată prinţul a dăruit 20,000 francĭ asilului sĕracilor, ce se află sub patronagiul Sultanului. Marelui vizir Halil-Rifaat-paşa ia dat o tabacheră de aur împodobită cu briliante ér marelui ceremoniar Munir-paşa ia dăruit un serviciu de masă fórte preţios de argint. Ambasadorii Angliei, Germaniei şi Italiei vor da în onórea principelui prânḑurĭ. Pricipele, se ḑice, va petrece în Constantinopol până Sâmbĕtă în 11 l. c.

—o—

Nouĕ Escelenţe. In curĕnd vor fi numiţĭ — ḑic foile unguresci — trei noi consiliarĭ intimĭ, carĭ vor primi titlul de „Escelenţă“, şi adecă: fostul secretar de stat Dr. Albert Berzeviczy, apoi membrul camerei magnaţilor br. Geza Podmaniczky şi fişpanul comitat. Trei-scaune Iosif Potsa, care e de 18 anĭ în fruntea numitului comitat. In ce privesce pe Berzeviczy, acesta este cunoscut ca unul din cei mai aprigĭ maghiarisătorĭ.

—o—

Procese pentru pretensiunĭ mai micĭ de 20 fl. Fóia oficială publică o hotărîre a Curiei, prin care se decretéză, că procesele pentru pretensiunĭ mai micĭ de 20 fl. se ţin de judecătoria comunală a acusatului *chiar şi în casul, când ele ar proveni din afacerĭ comerciale.*

—o—

Procesul de pressă al lui Kasics. „Magyar Ujság“ a publicat un articul, în care a susţinut, că décă sunt adevĕrate descoperirile, ce consilierul ministerial pensionat *Kasics* le-a făcut despre ministrul

---

chiar jurnalele şi revistele străine s'au ocupat şi au scris despre călĕtoria acestor doi exploratorĭ românĭ. După ultimele scirĭ primite, D-nii Ghica, după aprópe 6 lunĭ de explorărĭ a acestor ţĕrĭ necunoscute, s'au reîntors la Aden şi sunt pe drum spre patriă. Sperăm peste puţine ḑile sĕ întêmpinăm aci pe îndrăsneţii noştri compatrioţĭ, carĭ de sigur ne vor întreţine într'o viitóre conferinţă despre descoperirile lor şi despre întêmplările, ce au avut în acéstă lungă călĕtoriă de şése lunĭ de ḑile.

In ceea ce privesce exploraţiunile, ce sunt în curs de executare séu carĭ se pregătesc pe anul acesta, ele sunt numĕróse. Acest sfîrşit de secol pare a fi menit a nu lăsa nicĭ cea mai mică părticică din globul pământesc dela polul Nord la polul Sud necălcat şi necercetat de ómenĭ; activitatea omenéscă, credinciósă tradiţiei acestui veac, se silesce a descoperi şi cele mai din urmă secrete ale micei nóstre planete.

Iacă acum în scurt bilanţul acestor exploraţiunĭ.

Pentru *polul Nord*, cincĭ marĭ exploratorĭ, doi Norvegienĭ, un Suedez, un Englez, şi un American, sunt actualmente ocupaţĭ cu explorările spre a ajunge la polul Nord; dintre aceştia trebue sĕ menţionăm pe inginerul suedez *Andree*, care se pregătesce a pleca în Iunie viitor din Spitzberg în balon, sperând a ajunge astfel până la pol. Balonul este gata; el a fost construit la Paris şi a costat 50.000 de francĭ. D. *Andree* va fi însoţit în acéstă călĕtoriă aeriană de încă doi curagioşĭ ingenerĭ Suedezĭ.

La congresul geografic dela Londra, în şedinţa din 29 Iulie 1895, D. Andrée a expus planul sĕu de a ajunge la polul Nord în balon; proiectul acesta a fost fórte combătut de mai mulţĭ membrii din congres, ca un ce nerealisabil; după mai multe discuţiunĭ *pro* şi *contra*, D. preşedinte al congresului exprimă opinia congresului ca favorabilă pentru D. Andrée şi speră, că va avea un succes complet în îndrăsnéţa sa întreprindere. Un viitor apropiat ne va arăta resultatul.

O altă expediţiă la polul Nord, care pasionéză lumea savantă, este aceea a norvegianului *Nansen*, care a plecat în Martie 1893 în Grönlanda şi despre care nu se mai scie nimic positiv, totuşĭ se speră, ca în cursul acestui an séu la anul viitor el se va întórce victorios.

Pentru descoperirea *polului Sud* sunt asemenea 5 expediţiunĭ în curs, între carĭ acea în capul căreia este profesorul *Oto Nordenskiold*, nepotul celebrului explorator Suedez, şi alta mai importantă pusă sub conducerea austriacului *Iulius Sayer*, comandantul de odinióră al lui *Tegethof*. Pentru acéstă călĕtoriă antarctiquă s'a format la Berlin o societate cu un capital de 1 milion de mărcĭ.

Pentru explorarea *Africei* sunt actualmente 21 de expediţiunĭ, în capul cărora sunt 13 francezĭ, 2 germanĭ, 1 belgian, 1 elveţian, 1 italian, 1 american şi 2 englesĭ; din aceştĭ din urmă exploratorĭ una este a D-şórei *Miss Kingsley*, care a explorat Gubanul şi Camerunul şi a studiat mai cu osebire triburile canibale.

In *America de Nord* sunt 5 expediţiunĭ, dintre carĭ una condusă de *D-na Beaumont*, o belgiană americanisată, care a explorat mai ales provincia *Alaska*.

In *America Centrală* un norvegian şi un american studiază de mai mulţĭ anĭ pe Indienii din Sonora, cum şi munţii *Sierra Madre* din Mexicie.

America de Sud este visitată de 6 exploratorĭ francezĭ, germanĭ şi americanĭ, atât din punctul de vedere comercial şi de colonisare.

Bĕtrâna şi întinsa *Asia* este studiată şi cutreerată actualmente de 18 misiunĭ sciinţifice, comerciale şi archiologice, în capul carora se află Francesĭ, Germanĭ, Ruşĭ, Englesi, etc. Dintre aceştia menţionăm pe *D. şi D-na Littledale*, carĭ au explorat Thibetul şi o parte din China; pe Germanul *Dr. Moevis* care se află de mai mult timp în Thibet şi care, spre a puté pătrunde în *Lhassa*, s'a convertit la religia budhistă; mai menţionăm pe tînĕrul şi mult călĕtoritul *Prinţ Henri de Orleans*,

Fejérvary, atuncĭ şi el, ca fost ajutător al ministrului, e culpabil. Pentru acest articul Kasics a intentat proces fóiei unguresci. Pertractarea a fost fixată pe astădĭ, 9 Aprilie, înaintea curţii cu juraţĭ din Budapesta.

—o—

Saşii şi mileniul. Consistoriul evang. săsesc a dat o circulară prin care dispune, că din incidentul mileniului în ḑiua de 9 Maiŭ sĕ se suspindă prelegerile în tóte scólele săsescĭ de sub jurisdictiunea sa, ér în 10 Maiŭ sĕ se ţină serviciu divin în tóte parochiile evang. săsescĭ.

—o—

Stipendiu pentru călĕtorii de studii. Camera de comerciŭ din loc face cunoscut, că ministeriul de comerciŭ ung. va da şi în anul acesta stipendiul fundat de banca comercială din Pesta menit pentru un absolvent al unei academii de comerciŭ séu a unei alte şcolĭ de comerciŭ superióre din ţéra ca stipendiu pentru călĕtoriă de studii. Pot concura la acest stipendiu de 675 fl. absolvenţĭ, carĭ au testimoniu de eminenţă. In petiţiă este a sĕ arăta studiul special, ce voesce sĕ-l facă petentul în călătoria sa din străinătate. Cei-ce pot dovedi studii deosebite teoretice şi practice precum şi cunoscinţe de limbĭ vor fi preferiţĭ. Petentii trebue sĕ mai arate cum voesc sĕ-şĭ foloséscă acasă cunoscinţele câştigate în călĕtoria lor, ér despre călĕtoria lor de studii trebue sĕ facă un raport ministrului de comerciŭ. Petenţii eventual, ce locuesc în comitatele: Braşov, Tĕrnăvamare, Sibiiu şi Făgăraş sĕ-şĭ predee petiţiile lor provĕḑute cu timbru de 50 cr. şi adresate d-lui ministru de comerciŭ cel mult până la 30 Aprilie la camera de comerciŭ din loc.

—o—

Cununia. D-l *Stefan Mariş*, teolog abs. din Sînd, se va cununa în 19 Aprilie n. c. cu d-ra *Carolina L. Maior* din Chimitelnicul de Câmpiă. — Dorim fericire tinerei părechĭ.

—o—

Din Maramureş.

— Martie, 1896.

On. D-le Redactor! In nrii 48 şi 49 ai „Gaz. Trans.", am cetit şi eu lunga corespondenţă a d-lui vicar Tit Bud, asupra căreia vréu sĕ fac şi eu câteva observaţiunĭ, carĭ d-l vicar a retăcut prea multe lucrurĭ, despre carĭ ar fi trebuit sĕ vorbéscă.

D-l vicar face amintire de „*Preparandia naţională română*", susţinută de „Asociaţiunea pentru cultura poporului român din Maramurĕş". A esistat, ce-i drept, acéstă preparandiă şi a crescut tinerĭ cu mult simţ pentru causa poporului. Dér d-l vicar se face a nu sci, că astădĭ *din acéstă preparandiă s'a făcut „preparandiă de stat maghiară"*, din care ies renegaţĭ peste renegaţĭ. De unde odinióră eşiau tinerĭ încălḑiţĭ de flacăra naţionalismului rĕposatului Buşiţa, astădĭ es tinerĭ, carĭ *nicĭ limba nu şi-o cunosc*, cărora **nicĭ religiunea nu li-se propune românesce,** în carĭ este timpit aprópe total simţul naţional şi dintre carĭ unora le este chiar ruşine a se numi Românĭ, după cum însu-mĭ am esperiat acésta.

Şi cine dintre conducĕtorii Românilor maramureşenĭ şi-a ridicat cuvêntul protestător în contra acestor stărĭ de lucrurĭ? Rĕspundă la asta d-l vicar Tit Bud, care spune, că pe *Românii maramureşenĭ nimenea nu-i prigonesce.*

De ḑece anĭ esistă un „*Convict*" în Sigetul Marmaţiei, unde se cresc tinerĭ românĭ miserĭ. E mare jertfă într'adevĕr acéstă nobilă creaţiune a inteligenţei din Marmaţia, dér décă judecĭ lucrul în serios, aicĭ încă ar fi fórte multe de ḑis. Lasă, că e un mixtum compositum de Ungurĭ, Rutenĭ şi Românĭ, dér cel puţin caracterul lui românesc ar trebui sĕ se manifeste. Incepênd dela statutele institutului, afară de „rugăciunile de séra şi dimineţa" tóte îţĭ fac impresia, că te afli într'un internat unguresc. Cu durere trebue sĕ veḑĭ, cum se bat în piept băeţii românĭ, ḑicênd: „magyar vagyok". Vin băeţĭ nestricaţĭ dela sate şi în scurt timp se corump în simţĕmintele lor românescĭ, căcĭ nu aud despre neamul lor, decât vorbe de batjocură, aşa că încep chiar a se ruşina de naţionalitatea lor.

'Mĭ aduc aminte şi de-o „bibliotecă", ce sciam, că se află în sala de ḑi a „Convictului", dér acéstă bibliotecă era comóră nedescoperită pentru elevĭ; numai şórecii aveau parte de ea. D-lui vicar, ca director al convictului, nicĭ-odată nu i-a venit prin minte sĕ ordoneze prefectului din convict sĕ pună acéstă bibliotecă la disposiţia tinerilor românĭ, carĭ *cetesc cărţĭ unguresci*, pe carĭ profesorii le aleg pentru dênşii. Astfel tinerii crescuţĭ în şcólele medii de aicĭ nicĭ atâta nu sciu, că esistă şi o literatură română, măcarcă au un convict românesc.

Avem şcóle confesionale cu învĕţătorĭ bunĭ şi cu salar potrivit. Dér statul încă are în satele românescĭ vre-o 8 şcóle, pe care însĕ tot poporul le susţine, el plătesce pe câte-un „csikos" de prin centrul Ungariei, adus aicĭ ca sĕ-i maghiariseze fiiĭ. Orĭ-cărui Român cu inima la loc 'i se umple inima de durere când vede pe câte-un băiat român, cu opincĭ şi ciorecaşĭ, salutând pe „domnişorii" cu pintenĭ cu câte-un „*jó napot*". Şi acestea nu le vede d-l vicar Tit Bud, care apoteoséză pe stăpânii comitatului nostru.

In comune curat românescĭ, cum sunt mai tóte comunele dela Siget spre Bucovina şi în jurul Sigetului vre-o câteva, şcóle de stat n'ar fi avut *nicĭ un sens.* Dér „naţionaliştii" noştri au ţinut sĕ-şĭ manifesteze „patriotismul", cedând înfiinţarea câtor-va şcole de stat, unde nu este nicĭ picior de Ungur. Astfel s'au înfiinţat scóle de stat în Dragomiresci, Rozavlea, Strâmtura etc. numai şi numai în urma zelului „patriotic" desvoltat de protopopul Gyenge Sándor. Nu scii, sĕ rîḑĭ, orĭ sĕ compătimescĭ pe un protopop „român" ca acesta, vĕḑêndu-l vecĭnic cu „zsinoros nadrag", cu „pörge kalap", ca un coţiş de pe pusta Ungariei.

Cumcă şi în Maramureş se póte lucra cinstit romanesce, decă ar fi conducĕtorii la locul lor, o dovedesce comuna *Jeud*, unde numai purtării resolute şi energice a parochului sĕu, d-lui Ambrosiu Berinde, este a se mulţămi, că astăḑĭ se află 2 şcóle confesionale dintre cele mai bune din Maramureş, şi-a delăturat pericolul de-a se înfiinţa şcólă de stat. Şi astăḑĭ cu inimă plină de recunoscinţe se gândesce poporul ieudén la d-l Berinde, care pentru purtarea sa românéscă a fost espus multor intrigĭ şi calumnii.

Dér sunt fórte rarĭ ómenii ca d-l Ambrosiu Berinde. De-a lungul şi de-a latul în tot Maramureşul, nu numai în viaţa publică, ci chiar şi în familiă *domnesce limba maghiară aprópe la toţĭ preoţii românĭ.* E de neesplicat, cum nu le este ruşine preoţilor noştri de-a se linguşi cu tótă ocasiunea pe lângă orĭ-ce pintenat, ca şi când din graţia lor, ér nu din sudórea poporului român ar trăi. Ţin la toaste, rostesc discursurĭ unguresci arangiază conducte în onórea cutărui funcţioner maghiar, ducênd întreg poporul înaintea lui cu stégurĭ şi cu pantlicĭ tricolore unguresci. Şi acestea le fac preoţii de sub conducerea d-lui vicar Tit Bud, care se simte, că e la culmea chiămărei!

(Va urma.)

---

care, în ḑilele trecute, a fost decorat cu legiunea de onóre pentru numerósele şi grelele sale călĕtorii în Asia Centrală; pe neobositul explorator rus *Vasilie Ianovicĭ Roborovsky* şi alţii.

In, fine în *Oceania* sunt în curs vre'o cincĭ misiunĭ comerciale şi sciinţifice.

Cum vedem explorările şi misiunile sciinţifice se întind în tóte părţile lumei, aducênd pe fiă-care ḑi nouĕ descoperirĭ geografice, de carĭ în urmă se folosesce comerciul, industria; şi aci nu m'am ocupat decât de espediţiile pacînice, curat sciinţifice, fără a menţiona nicĭ misiunile religióse împrăştiate pe tótă suprafaţa globului, nicĭ espediţiile rĕsboinice, precum şi cele din Madagascar, din Abissinia, din Cuba, etc.

Acesta este în resumat bilanţul geografic al anului expirat, atât în ceea ce privesce societatea nóstră, cât şi cele-alte societăţĭ din străinătate.

Asil de studenţĭ românĭ în Cernăuţĭ.

Apel.

Dureros simţim noi Românii bucovinenĭ, naţiunea indigenă şi cea mai numerósă în acéstă patriă scumpă, lipsa de bărbaţĭ de ai noştri pe tóte terenele vieţei publice. Imprejurărĭ vitrege zadarnicesc la noi mai mult decât orĭ unde sporirea elementului cult, ér din micul numĕr al inteligenţei nóstre o parte nicĭ n'a avut posibilitatea de a-se invrednici de efectul oţelitor al unei educaţiunĭ naţionale.

Aceste enorme desavantage sunt un mare pericol pentru întreg neamul românesc din Bucovina şi ele trebue sĕ ne inspire puternic la activitate energică şi jertfitóre.

„Societatea pentru cultura şi literatura română din Bucovina" a luat în ultima sa adunare generală din 16/28 Martie 1896 conclusul unanim de-a activa la Cernauţĭ din incidentul iubileului de 50 de anĭ de guvernare a M. S. prea graţiosului nostru Impĕrat un asil de studenţĭ românĭ cu începere dela 1 Septembre a. c., a destinat pentru acest scop partea cea mai mare din averea sa, anume suma de 10.000 fl. şi fiind capitalul acesta insuficient a decis a iniţia colecte pentru a putea realisa instituţiunea proiectată în dimensiunĭ demne şi eficace. In acest asil copiiĭ talentaţĭ, dér lipsiţĭ de mijlóce, ai poporului nostru îşĭ vor face sub paza unei înţelepte supraveghiărĭ, de care sunt lipsiţi, când sunt lăsaţĭ, ca până acum, în prada miseriei şi în voea intêmplării, întrega lor desvoltare intelectuală în sensul spiritului poporului nostru şi astfel ne vom crea, ceea ce ne lipsesce: o numĕrósă generaţie tênĕră, cultă şi neînstrăinată.

Acest scop, pe care-l râvinim din adêncul sufletului nostru, îl putem însĕ ajunge numai décă resultatul colectelor va fi destul de însemnat, căcĭ dela el depinde mĕsura, în care se va putea activa asilul.

Fraţilor Românĭ! Isvor de cultură, remediu de mântuire voiesce sĕ deschidă Societatea nóstră, întemeiând asilul acesta. De-aceea apelăm la patriotismul D-Vóstrĕ şi Vĕ rugăm: Uitaţi-Vĕ la chipul îndurerat şi apĕsat de négră miserie, la chipul poporului nostru iubit. Şi atuncĭ, cine póte rĕmâne impetrit şi sĕ nu sacrifice parte dréptă din ceea ce are, pentru a înseninа sórtea neamului din care a eşit?

Comitetul societăţii nóstre a instituit un subcomitet din domnii: baronul Eudoxiu Hormuzaki, cavalerul Dionis de Bejan, cavaler Dr. Iancu de Flondor, baronul Dr. Alexandru Hormuzaki, Dr. George Popovicĭ, Atanas Priedie şi Dr. Emilian Voiutschi, cu însărcinarea a pune în curs colecta şi a-o duce până la finea lunei Maiŭ a. c. la un resultat cât se póte de abundant, ca sĕ se pótă ajunge realisarea deplină a scopului măreţ.

Ofertele marinimóse sunt a-se adresa séu direct d-lui Dr. Alexandru baron Hormuzaki (Cernăuţĭ, strada Iosif Nr. 8), casarului acestui subcomitet, séu acelor persóne de încredere ce vor fi numite de comitet în centrele districtuale.

In vederea situaţiunii, în care ne aflăm şi a trebuinţelor nóstre suprem urgente, sĕ contribuim cu toţii, după sincera şi adevĕrata nóstră putinţă pentru a-ne asigura viitorul naţiunii şi a-ne salva onórea.

Cernăuţĭ, în Martie 1896.

Comitetul societăţii pentru cultura şi literatura română din Bucovina.

Baronul **Eudoxiu Hormuzaki,**
president.

F. *Cârstiuc*, Grigorie *Halip*, Dr. Baronul A. *Hormuzaki*, N. *Jeremievicĭ*, I. *Lutia*, C. *Morariu*, I. *Nastasi*. Dr. G. *Popovicĭ*, A. *Pridie*, Dr. Ştafen *Saghin*, C. *Ştefanovicĭ*, Dr. T. *Tarnavschi*, Dr. D. *Verenca*, Dr. E. *Voiutschi*.

SCIRĬ ULTIME.

Iaşĭ, 8 Aprilie. Mişcarea inaugurată de comitetul naţional studenţesc din Bucurescĭ, care a dat un manifest, cerênd ca Românii din România sĕ nu participe la mileniu, a prins rădĕcinĭ şi aicĭ. Studenţii universitarĭ au hotărît, a conchiăma o mare întrunire publică cu scop de-a protesta în contra participărei României la mileniul unguresc.

Literatură.

A apărut: „**Biblioteca nouă**", literară şi sciinţifică. Primul numĕr din acéstă folositóre publicaţiune a apărut la Craiova în editura librăriei *David J. Benvenisti*, şi conţine celebra poemă a marelui poet engles Lord Byron: *Mazepa*, traducţiă în versurĭ, de talentatul nostru poet George *Coşbuc.* „Biblioteca Nouă" e una dintre cele mai ieftine publicaţiunĭ românescĭ, costă 15 banĭ (8 cr.) un numĕr. Pe lângă preţul bagatel de ieftin, apoi publică şi scrierile autorilor noştri cei mai cu vaḑă. Recomandăm cetitorilor noştri „Biblioteca nouă" care se găsesce spre vênḑare în tóte librăriile din România, ér pentru abonamente ş. a. a-se adresa d-lui G. Sfetea la Craiova. 1 serie de ḑece (1—10) numere din „Biblioteca nouă" costă 1 leu şi 50 banĭ.

DIVERSE.

Tolstoj şi poliţistul. Renumitul romancier Tolstoj plimbându-se odată pe stradele Moscovei observă, că un poliţist ducea bătênd pe un om beat cătră închisórea oraşului. Contele, vĕḑênd cât de dur tractéză poliţistul pe omul acela beat, îĭ ḑise: „Sci ceti?" — „Da". — „Ai cetit d-ta scriptura?" — „Da". — „Atuncĭ trebuie sĕ scii, că pe de-aprópele sĕ-l cinstescĭ." Politistul s'a cugetat puţin, apoi 'i ḑise lui Tolstoj: „Scii ceti?" — „Da". — „Ai cetit regulamentul de serviciu al poliţistilor?" — „Nu." — „Atuncĭ cetesce mai întâiŭ regulamentul, apoi vom vorbi mai departe!"

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 April 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.90
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	123.25
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96.75
Imprum. ung. cu premii	159.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	141.20
Renta de hârtie austr.	101.10
Renta de argint austr.	101.10
Renta de aur austr.	122.10
Losurĭ din 860	147.—
Acţii de ale Băncei austro ungară.	988 —
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	397.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	366.—
Napoleondorĭ.	9 54
Mărcĭ imperiale germane . . .	$58.82^1/_2$
London vista	120 30
Paris vista	47 75
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.30
Note italiene.	43.65

Cursul pieţei Braşov.

Din 9 April 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.49	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	1.28
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	59.05
Lire turcescĭ	Cump.	10 75	Vênd.	10 90
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 2585/96.

PUBLICAŢIUNE

Representanţa comunală orăşenéscă a decis în şedinţa din 11 Martie a. c., ca spre scopul scutirei canalului conducerei apei din curmătură în contra surpăturilor de pămênt lângă realitatea lui Constantin Arsu, în lungime de 12 metri şi de-alungul drumului în lungime de 5 metri, sĕ se construeze un ḑid din beton cu un fundament de petri de $^1/_3$ înălţime şi, pentru abaterea apei netrebuinciόse din puţul A. B. de pe realitatea expropriată dela G. Roşiu, un tunel în suma preliminată cu 1239 fl. 57 cr.

Asupra predărei acestor lucrărĭ se va ţiné **Lunĭ în 20 Aprile a. c.** la oficiul orăşenesc economic o pertractare scripturistică de oferte.

Reflectanţiĭ au de a'şĭ preda cel mult până în 20 Aprile a. c. la prânḑ (12 óre) în oficiul deja amintit referitórele oferte scripturistice, sigilate, provĕḑute cu timbru de 50 cr. şi cu vadiu de 5% din suma preliminată sus amintita.

Tot deodată au ca sĕ conţină ofertele dechiaraţiunea, cumcă oferentului 'i sunt cunoscute condiţiunile de ofertă şi acele contractuale şi că sĕ supune lor.

Preliminarul, planul, condiţiunile de oferte şi acele contractuale se pot esamina la amintitul oficiu economic.

Braşov, 1 Aprilie 1896.

953,1—2. **Magistratul orăşenesc.**

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombre 1895.

Budapesta—Aradŭ—Teiuşŭ

Trenŭ mixtŭ	Trenu de persón.	Trenŭ de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.				Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenŭ mixtŭ
		10.—	8 05	2.15	pl.	Viena . . .	sos.	6.02	7.20	3.—		
		8.05	1.55	10.—		Budapesta. .		7.35	1.20	6.30		
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37		Şolnocŭ. . .		4.31	11.22	3.—	9.30	11.35
9.10	8.42	3 55	6.05	6.10	sos.	Aradŭ . . .	pl.	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	pl.		sos.	11.—	8.10	8.55		7.—
2.44	7.42	4.42		6.40		Glogovaţŭ. .		10.48		8.44		6.47
3.15	8.20	5.03		7.07		Gyorok . .		10.25		8.20		6.18
3.32	8.39	5.14		7.18		Paulişŭ. . .		10.11		8.08		6.02
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35		Radna-Lipova		9.58	7.29	7.56		5.47
4.30		5.50		7.58		Conopŭ. . .		9.25		7.24		5.09
4.50		6.12		8.14		Berzava. . .		9.09		7.07		4.50
5.40		7.—	8.51	8.56		Soborşinŭ . .		8.21	6.33	6.26		4.—
		7.28	9.10	9.24		Zam		7.45	6.07	5.40		
		7.54		9.50		Gurasada . .		7.18		5.19		
		8.10	9.34	10.06		Ilia		7.08	5.44	5.08		
		8.28		10.24		Branicĭca . .		6.44		4.42		
	4.47	8.54	10.—	10.50		Deva . . .		6.02	5.17	4.10	11.32	
	5.04	9.08	10.11	11.04		Simeria (Piski)		6.05	5.05	3.59	11.16	
	6.10	10.06	10.37	11.43		Orĕştie . . .		5.09	4.40	3.18	10.37	
	6.39	10.29		12.06		Jibotŭ . . .		4.14		2.56	9.03	
	7.11	10,53		12.30		Vinţul de-jos .		4.22		2.32	9.12	
	7.28	11.07	11.01	12.44		Alba-Iulia . .		4.04	3.59	2.14	8.53	
	8.13	11.54	11.10	1.02	sos.	Teiuşŭ . . .	pl.	3.19	3.35	1.35	8.11	8.55

Budapesta, gara de vest—Ruşava—Vêrcerova

Orient. Expres	Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu accel.				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Orient. Expres	Trenu accel.	Trenu de persón.
8.36 Vinerĭ	11.—	9.—	9.15	4.—	pl.	Viena . . .	sos.	5.50		7.02	7.05	6.45
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl.	Budapesta .	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.02
Circul. numai Sâmb.	10.30	3-41	9.21	11.15	sos.	Czegléd. . .	pl.	4.19	8.21		12.11	6.01
	10.40	3.46	9.03	11.21	pl.		sos.	4.04	8.13		12.06	6.—
4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos.	Seghedinŭ . .	pl.	12.53	5.10	10.50	10.01	2.31
4.49	2.12	5.55	1.30		pl.		sos.	12.26		10.45	9.53	2.11
6.03	5.05	7.54	4.59		sos.	Timişóra . .	pl.	9.20		8.55	7.50	11.— Trenŭ mixtŭ
6.47	6.15	8.02	5.52		pl.		sos.	8.28	7.13	8.49	7.42	3.30
	7.26	8.49	6.57			Topoloveţ. .		7.25	5.53	Circulédă numai Lunia	6.56	1.58
	8.21	9.23	7.42			Lugoşŭ. . .		6.48	5.10		6.28	12.58
	9.33	10.25	9.10			Caransebeşŭ .		3.39	4.05		5.39	11.01
		11.15	10.02			Teregova . .		4.35			4.40	8.07
			11.37			Mehadia . .		3.15				5.34
11.05		12.28	11.47			Băile-Herculane		3.02		4.35	3.23	5.12
		12.39	11.59			Topleţŭ . .		2.46			3.08	4.46
11.31		12.56	12.16		sos.	Ruşava . . .	pl.	2.21		4.05	2.51	4.10
11.37		1.11	12.31		pl.		sos.	1.09		3.49	2.19	
11.45		1.20	12.40			Vêrcerova . .		1.—		3.40	2.10	
10.55		1.40				Bucurescĭ . .		11.25		7.10 Dumin.	5.50	

Braşovŭ—Chezdi-Oşorheiu

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenu de persón.				trenŭ mixtŭ	trenu de persón.	trenu mixtŭ
4.50	8.50	3.10	pl.	Braşovŭ . .	sos.	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		Prejmerŭ . .		7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		Sepsi S. Georg.		6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55		Covasna . .		4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32	sos.	C-Oşorheiu .	pl.	4.—	10.30	2.45

Simeria (Piski)—Petroşenĭ—Lupenĭ

trenŭ mixtŭ	trenu de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenu de persón.	trenu mixtŭ
	6.10	11.28	4.20	pl.	Simeria . .	sos.	10.33	3.24	8.47	
	7.31	12.48	6.03		Haţegŭ. . .		9.05	2.03	7.34	
	9.55	3.40	9.05	sos.	Petroşenĭ . .	pl.	6.10	11.25	5.25	
5.15	10.15	4.05		pl.		sos.		9.48	4.54	8.38
6.20	11.27	5.10			Vulcanŭ . .			8.57	3.56	7.47
6.40	11.50	5.30		sos.	Lupenĭ . . .	pl.		8.25	3.21	7.15

Nota: Orele însemnate în stânga staţiunilorŭ suntŭ a se ceti de susŭ în josŭ, cele însemnate îndrépta de josŭ în susŭ. Numerii în cuadraţĭ cu linii mai negrii însemnézá órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.